

**Regularvm Vtrivsqve Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regula CCCLI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](#)

REGULA CCCLI.

Filius non potest vocare patrem in ius sine venia. Hanc regulam probat tex. in. l. fi. C. de in. ius vocan. & in. l. parentes. ff. ec. ii. gl. in. §. poenales in verbo. vel parentem. Instit. de actio. De iure regio probatur in. l. iii. tit. 2. par. iii. Circa quam regulam. vide Caelina. Cottam in Memoria iuris. in verbo filius.

Hac reg. limitat duobus modis Bernar. de Loco in reg. ccxciii. remittendo se ad Ias. in. §. poenales. nu. 60. Instit. de actio.

1. Amplia primo. procedere in filio naturali. Ita probat tex. in d. l. parentes. & in d. l. iii. tit. 2. par. iii.

2. Amplia secundo. procedere. etiam in patres. sive matres spirituam. In scilicet qui eos leuant de facro fonte. Ita tenuit Guliel. de Cugia. Paul. Bal. Ang. & Rom. Alex. & Ias. in. l. generaliter. si. de in. ius vocan. Ang. & Fulgo. in. l. adoptiuum. per illum text. ff. eo. titu. Paul. Frac. in c. postremo. col. pen. de app. Ang. & ibi Ias. & Gome. nu. 24. in d. §. poenales. Instit. de act. Guliel. Benedictus in repe. cap. Bainutius. in verbo. & vxorem nomine Adelasiam. nu. 765. Tiraq. in repe. l. si vnguam. in verbo. suscepit liberos. nu. 28.

3. Amplia tertio. habere locum in filiis adoptiuis: nam patres in ius non possunt sine venia vocare. Ut probat text. in. l. adoptiuum. & in. l. doct. ff. de in ius vocan. Ratio est: quia appellatione patris. & filii. comprehenduntur etiam adoptiui. Hanc etiam opinionem tenent doc. contra gl. ibi. in. §. sed ea omnia. Institu. de haered. quae ab intesta. Guliel. Benedictus in d. verbo. & vxorem nomine Adelasiam. nu. 24. Ludou. Gome. in. §. poenales. nu. 24. Instit. de actio. Tiraquel. in d. verbo. suscepit liberos. nu. 21. Syluest. Aldobran. in. §. sed ho-
de. nu. 25. Instit. de adoptio.

4. Amplia quarto. habere locum in matre: Ut in. l. iii. in. fi. ff. de in ius vocan. & in. l. fi. C. cod. tit. & in d. l. iii. titu. ii. par. iii. quod uide per Decimum in. l. fi. nu. 3. C. de in ius uocan.

5. Amplia quinto. habere locum. etiam si filius sit in dignitate con-
stitutus. vt miles: nam non potest vocare patrem in ius sine venia.
Ita probat glo. in. l. cogi. in verbo. contra obsequium. ff. ad Trebell.
Ang. in pru. Instit. de patria potest. & in. §. item inutilis. col. fi. In-
stit. de inut. stipula. Syluest. Aldobra. in. §. ius autem. nu. 21. Instit. de
patria potesta. Iacob. de sancto Georg. in. l. adoptiuum. nu. 8. de in-
ius vocan. Franc. Purpura. in. l. fi. nu. 34. in tracta. quem fecit post le-
cituram illius. l. C. de æden.

6. Amplia sexto. habere locum. si filius implorat officium iudicis:
Ita probat gl. in. d. l. cogi. in. §. si pater. in versi. contra obsequium. ff.
ab Trebel. & in. §. poenales. in gl. fi. Instit. de actio. ita tenet Deci. in
l. fi. in. l. nor. & ibi Aret. C. de æden. & Ias. & Purpura. nu. 35. idem
Ias. in. §. poenales. nn. 87. & in l. j. nu. 8. ff. de iurisdict. omn. iud. Syl-
uest. Aldobran. in. §. libertinorum. nu. 20. Instit. de liberti. quamvis

EE idem

D. Petri Duen.

idem Ias. dubitet de hoc in. l. nec quicquam. in §. vbi decretum. n. 78. de offi. procons. & lega.

7 Amplia septimo, ut non sufficiat petere veniam nisi impetratur Ita probat glo. s. in. l. venia edisti. C. de in ius vocan. quam sequitur ibi Lancel. Deci. pro qua op. est tex. in §. n. Insti. de pen. temeritatem. in versi. postulauerit. & impetraverit. Et ideo si iudex degauerit. erit superior audeundus: per tex. cum gl. in c. si religiosus. electio. lib. vij. Non tamen exigitur expressa. sed tacita impetratur sufficit. secundum Ioan. Fabr. in dicto. §. pœnales. argu. tex. in. l. libertis. la. ij. ff. de in ius vocan. Ludou. Gomezius in d. §. pœnales. nume. 7.

8 Amplia octavo in tantum procedere supra dictam conclusionem. vii. in hoc rusticitati non parcatur. Ita tenent Salic. Areti. & doct. in. l. ij. C. de in ius vocan. pro qua facit dictum Bal. in. l. quicunque. cal. pen. C. de seruis fugi. versic. & nota. vbi dicit. quod in his que sunt contra spem honestatis. non parcitur rustico. Ita etiam tener lat. posito post. l. fi. C. de eden. nu. 29.

9 Amplia nono. ut huic tali iuri honorifico personæ predicere tentare non possit. Ita concludit Alex. in. l. alia. in. §. eleganter. col. ij. ff. foli. matri. vbi respondit ad tex. in. l. quamuis. ff. de in ius vocan. q. obstat. uidetur Purpura. in supra dicto tract. nu. 34.

10 Amplia decimo. ut poena sit exigibilis. & processus annullenetur. Ita concludit Cy. Alex. & doct. in d. l. ij. C. de in ius vocan. quam op. dicit esse communem Fran. Purpu. in d. tracta. nu. 36. quamvis ipse contrarium teneat.

11 Amplia undecimo. habere locum in patrono: nam libertus non potest eum uocare in ius sine venia. Ut in. l. j. & in. ij. ff. de in ius vocan. cū alijs. Purpur. vbi hoc notab. declarat. in d. tract. per atom. & Ias. in d. §. pœnales. nume. 60. Insti. de act. De iure regio est tex. in. l. iiij. tit. ii. par. iiij.

12 Limita primo. non habere locum in filio in potestate: nam talis filius etiam cum venia non potest patrem conuenire. Ut est casus in. l. ff. C. de in ius vocan. & in. l. iiij. tit. ii. par. iiij.

13 Limita secundo. quandocumque filius agit tutorio nomine. & sic in causa pupilli: nam tunc potest vocare patrem in ius sine venia. Pro quo facit: nam libertus non potest uocare patronum sine venia. l. adoptium. §. patronum. ff. de in ius vocan. tamen si sit tutor alicuius pupilli. poterit in causa pupilli vocare patronum in ius sine venia. l. quesitum. ff. eod. tit. quia tunc non facit hoc ut filius. sed ut tutor. Et hanc limitationem posuit Sylvest. Aldobran. in §. dari ac. nu. 6. Insti. qui testa. tut. dari poss. & ibi probatur. quod filius familiæ possit esse tutor. probatur etiam in l. filius familias. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris.

14 Limita tertio non procedere. quando filius vult intentare actionem criminalem contra patrem: quia etiam impetrata uenia non possit.

test. Ita determinat glo. in d. §. poenales. in ver. patronum. quam ibi sequitur Gome. nome. 25. Insti. de actio. De iure regio probatur in l. i. ii. iii. par. ii.

4. Quarto limita, quando filius esset natus ex patre, qui habebat duas vel plures concubinas: tunc filius natus ab una de illis concubinis bene potest vocare patrem suum in ius sine venia. Ita tenet Odofred. in l. quicque. §. prætor ait. nu. 3. ff. de in ius voca. motus: quia tunc non dicitur filius naturalis, sed spurius. Authen. licet. in verbis solo. de natu. libe. quem refert Ias. in d. §. poenales. nu. 62. ubi reprehendit, & bene, supra dictam limitationem. Pro qua op. contra Odofred. est tex. in l. x. Tauri. Facit quod supra d. xi in reg. cccl. iii. limitatione.

5. Quinto limita, in casibus, in quibus pater cogitur emancipare filium, de quibus in l. si lenones. C. de episcopa. audien. Ita expresse tenet Petrus de Bellaper. in l. fin. in princ. C. de in ius voc. quem sequiturbi Lancel. Deci. & ante eos tenuit gl. fi. & ibi Cy. in d. l. fi.

Contra quam limitationem tenet expresse Nicola. de Neap. in d. §. poenales col. viij. Insti. de actio. quem sequitur Pu. pur. in supra dicto tracia. nu. 39. Cæpol. in cautela cxv. num. 3. Claudius de Seyello. in d. l. fi. num. . . . C. de in ius vocan. & ibi Cur. Iun. num. 5. Pro qua op. est tex. in l. sed si hac. in §. prætor ait. ff. de in ius vocan. Voi licet ex gravi iniuria permittatur filio agere contra patrem etiam actione famosa, tamen hoc debet causa cognita impetrari a prætore.

REGULA CCCLII.

FILII naturales faciunt deficere conditionem fideicommissi. Hanc regulam probat text. & ibi Barto. in l. ex facto. in §. si quis rogatus. ff. ad Trebel. & ibi gl. fi. ubi allegat tex. in l. generaliter. in §. cum autem. C. de Insti. & substi. glo. in c. in presentia. de proba. & in c. Raynaldus. de testamen. & ita concludunt docto. in §. si quis rogatus. & Cano. in d. cap. in praesentia. præter Deci. qui in hoc reprobat a Ripa in d. §. si quis rogatus. nume. 5. qui dicit hanc esse communem opin. Circa quam regulam vide Partium in repeti. d. c. in presentia. nume. 50. cum alijs Hierony. Gra. in consil. xxix. num. 43. vol. i.

Hanc regulam, ubi notabi. eam declarat. limitat octo modis Ripa in d. §. si quis rogatus. a nume. 15. usque ad nume. 31. ff. ad Trebellia.

REGULA CCCLIII.

FILIVS familias, quamvis habeat liberam administrationem. Non potest donare. Tex. est & ibi gl. vide allegat cōcordantes. in l.

B B 2 CON-